

Sortűz hátról

Geréb Sándor (Magyarország, 1988. október 14.) Eörsi László (ÉS, november 4.) és Charlie Coutts (ÉS, november 11.) cikke után legyen szabad nekem, mint túlélőnek elmondanom, az 1956. október 25-én, délelőtt átélt eseményt, minden kommentár nélkül, szigorúan a tényekhez ragaszkodva.

Aznap délelőtt Budapest utcáit jártam, mint akkor annyian. A Múzeum körút és Kossuth Lajos utca sarkán megálltam, mert egy csoportosulást láttam néhány — három vagy négy — szovjet tank körül. Közelebb menve látom, hogy fiatalok lelkesen magyaráznak valamit a szovjet katonáknak, köztük egy magasabb rangú tisztnek is, majd rövidesen fölkapaszkodnak a harcokocsikra, föltűzik rájuk a magyar zászlót és elhangzik a boldog felhívás: Gyérünk az Országház elé, az oroszok velük vannak!

És megindultunk, a szovjet tankok velünk jöttek. Menet közben a tömeg egyre duzzadt, végül megérkeztünk az Országház elé és megtöltöttük a teret. Itt én elől álltam, a főbejárat előtt, a déli oroszlán lábánál. De voltak, akik a lépcsőkre is fölmentek. Kijött a főkapun egy kék munkaköpenyes férfi, leparancsolta a lépcsőkről az ott állókat és kitűzött a bejáratot elzáró rácsra egy hervadt koszorút. Ezután a fegyvertelen, arccal a Parlament felé fordult tömegre hátról és fölülről sortűz zúdult, a főbejárati lépcsők felé irányozva a lövést. Mindenki futott, amerre látott. Én a déli VI. számú oldalbejáró árkádjá alatt szorultam a falhoz. A szovjet tankok, amelyek a VI. számú oldalbejárótól délre, az Országház épülete előtt sorakoztak fel, viszonozták a tüzet, a volt Földművelésügyi Minisztérium teteje felé irányítva a lövést.

Nem tudtam megítélni, mennyi ideig tartott a tűzpárbaj, csak azt éreztem, hogy falhoz szorítanak az árkád alatt menedéket kereső emberek. Igyekeztem előbbre furakodni és kiértem az embercsoport szélére. Egy idő múlva elhallgatott a tüzelés, de nem lehetett tudni, nem kezdődik-e újra. Ezért azt gondoltam, hogy legnagyobb biztonságban a szovjet tank mögött leszek, odakúsztam hát a hozzám közeli szélső tank mögé. Két férfi is odabújt. Vártunk a néma csendben. Senki nem mert mozdulni, mert ahol mozgás volt, oda lőttek. Egyszer csak hátról, a magasból, nyilván az Országház tetejéről, egyetlen lövéssel fején

találták azt a szovjet tisztet, aki annak a harckocsinak a nyitott tornyában állt, ahol megbújtam.

Végre a Rákóczi-szobor közelébe befutott egy mentőautó, az emberek feléje futottak, sebesülteket víve. Ezekre nem lőttek. Nem lőttek azok a szovjet tankok sem, amelyek ágyúcsövükkel felénk irányítva álltak az Akadémia utcában. A mi közelünkben nem volt sebesült, az árkád jó védelmet nyújtott, de egy idősebb nénit közrefogva, mintha sebesültet vinnénk, siettünk a mentőautó felé. Majd a jelenlegi házasságkötő terem helyén volt kávéház kitört ablakain keresztül bemenekültünk az épületbe, aminek a padlója már tele volt sebesültekkel. A kávéházban mentőorvosok dolgoztak. Hogy mennyi volt a sebesültek összes száma, nem tudtam megállapítani. A nagy téren szétszórta feküdtek.

dr. Sallay Kornélia

*fogorvos
Budapest*